

Nr 236.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överskridande av viss anslagspost i envar av de för riksförsäkringsanstalten, för länsstyrelserna, för landsfiskalerna m. fl., för poliskåren i Boden samt för luftskyddsinspektionen fastställda avlöningsstaterna; given Stockholms slott den 7 maj 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 maj 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

Behov har visat sig föreligga att överskrida viss anslagspost i envar av de avlöningsstater, som fastställts för riksförsäkringsanstalten, för länsstyrelserna, för landsfiskalerna m. fl., för poliskåren i Boden och för luftskyddsinspektionen. Jag torde få behandla dessa spörsmål i särskilda punkter under rubrikerna Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar, Länsstyrelserna: Avlöningar, Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar, Poliskåren i Boden: Avlöningar och Luftskyddsinspektionen: Avlöningar.

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 1 saml. Nr 236.

1: o) Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar. Den 12 juni 1942 har Kungl. Maj:t fastställt av riksdagen godkänd avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas från och med budgetåret 1942/43. Denna stat upptager bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 1,180,000 kronor.

I skrivelse den 21 april 1943 har *riksförsäkringsanstalten* meddelat, att för innevarande budgetår erfordrades en förstärkning av sagda anslagspost.

Anstalten framhåller till en början, att efter verkställandet av beräkningarna av anslagsbehovet för budgetåret 1942/43 anstaltens arbetsuppgifter företett en synnerligen kraftig ökning. Anstalten anför härom till en början följande.

Antalet i anstaltens arbetsgivarregister upptagna arbetsgivare hade ökats från omkring 728,000 år 1940 till omkring 744,000 år 1941 och omkring 760,000 år 1942. Antalet inkomna anmälningar om olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade, hade ökat från 114,868 år 1940 till 120,066 år 1941 och 135,684 år 1942. Ökningen hade fortfarit även under år 1943, i det att under månaderna januari—mars anmälts respektive 10,223, 12,533 och 14,215 olycksfall mot respektive 9,641, 10,974 och 10,854 under samma månader år 1942. Antalet anmälda olycksfall under första kvartalet 1943 hade sålunda ökats med 17.5 procent i jämförelse med antalet under första kvartalet 1942.

Den starka ökning i antalet militärsättningsärenden, som inträtt efter krigsutbrottet hösten 1939, hade alltjämt fortsatt. Antalet framställningar jämlikt 1909 och 1927 års militärsättningsförordningar och därmed sammanhängande författningsbestämmelser ävensom — i vad avsåge tiden efter den 1 juli 1941 enligt hemvärns- och luftskyddsersättningsförordningarna — hade sålunda stigit från 6,359 år 1940 till 7,102 år 1941 och 8,483 år 1942. Till jämförelse kunde nämnas att år 1938 antalet framställningar utgjort 1,302. Under år 1943 hade ökningen ytterligare fortsatt och utgjorde för januari—mars respektive 633, 764 och 852 mot respektive 422, 496 och 679 samma månader år 1942. Ifrågavarande ärenden vore i allmänhet av tidsödande och besvärlig beskaffenhet.

Oaktat vidtagna rationaliseringsåtgärder, delvis i anslutning till förslag av besparingsberedningen, hade på grund av verksamhetens ökade omfattning den tillfälliga personalen för verket i dess helhet måst förstärkas och övertidsarbete i avsevärd utsträckning tillgripas.

Anstalten påpekar vidare, hurusom Kungl. Maj:t i proposition den 19 mars 1943, nr 178, förelagt riksdagen förslag dels till lag med särskilda bestämmelser om försäkring för olycksfall i arbete av vissa tjänstepliktiga m. m., dels ock till förordning om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt, vilken proposition av riksdagen bifallits, varefter författningar i ämnet utfärdats den 21 april 1943.

I anledning av nämnda proposition hade — erinrar riksförsäkringsanstalten — anstalten i skrivelse den 9 april 1943 framhållit, att i händelse av bifall till propositionen, en särskild avdelning för handläggning av ersättningsärenden rörande tjänstepliktiga borde inrättas å anstaltens tredje skaderegleringsbyrå (militärbyrån), vilken avdelning lämpligen borde förestås av en sekreterare. I skrivelsen hade anstalten vidare anfört, att därest en

sekreterare förordnades att förestå avdelningen, annan av anstaltens tjänstemän i högst 21 lönegraden hos anstalten måste förordnas att bestrida de göromål, som eljest ankomme på ifrågavarande sekreterare, och denne vikarie tillerkännas rätt till gottgörelse motsvarande den vikariatsersättning, som tillkomme honom vid förordnande att uppehålla sekreterarebefattning i 24 lönegraden. Liknande gottgörelse borde utgå för det fall, att i stället för en sekreterare ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman i högst 21 lönegraden förordnades att förestå nämnda avdelning. Anstalten hade dessutom föreslagit, att ytterligare en e. o. befattningshavare i 20 lönegraden finge anställas å avdelningen. Vidare hade anstalten beräknat personalbehovet i övrigt å ifrågavarande avdelning till en amanuens i 18 lönegraden och två biträden i respektive 4 och 2 lönegraderna. Avdelningen i fråga hade, såvitt nu kunde bedömas, beräknats kunna avvecklas under innevarande kalenderår.

Riksförsäkringsanstalten framlägger härefter i skrivelsen den 21 april 1943 beräkningar rörande utgifterna under ifrågavarande anslagspost för tiden 1 juli 1942—30 juni 1943, därvid anstalten uttalar sig i huvudsak sålunda.

Under tiden den 1 juli 1942—31 mars 1943 hade till avlöningar för icke-ordinarie personal åtgått 878,320 kronor. Medeltalet av avlöningar för januari—mars 1943 hade utgjort omkring 97,600 kronor för månad. Med antagande av ungefär oförändrad avlöningskostnad för månad skulle under innevarande kvartal åtgå omkring 292,800 kronor. Summan för hela budgetåret skulle då bli (878,320 + 292,800) 1,171,120 kronor.

Därtill komme vissa andra utgiftsposter. Till kostnad för uppflyttningar i löneklass under innevarande kvartal beräknades åtgå omkring 900 kronor. För under senare delen av mars och under april månader nyanställda tillfälliga befattningshavare beräknades en ökad kostnad av omkring 10,000 kronor. Därtill komme kostnad för semestervikarier med omkring 8,000 kronor. För att anstalten skulle kunna inom föreskriven tid medhinna debiteringen av det ökade antalet mindre arbetsgivare beräknades ökad kostnad för övertidsarbete å försäkringsbyrån med omkring 1,500 kronor. För arvode till en läkare, tillkallad som sakkunnig vid den anstalten och vissa andra ämbetsverk anbefallda utredningen angående utvidgning av lagstiftningen om försäkring för yrkessjukdomar, hade under april utgivits 600 kronor. Vidare vore att räkna med den kostnadsökning, som för tiden 1 maj—30 juni 1943 föranleddes av anstaltens framställning den 9 april 1943 och som kunde uppskattas till 3,000 kronor. Sammanlagda beloppet av nu nämnda utgifter utgjorde (900 + 10,000 + 8,000 + 1,500 + 600 + 3,000) 24,000 kronor.

De sammanlagda kostnaderna under löpande budgetår för ifrågavarande slag av avlöningar hava alltså av anstalten uppskattats till (1,171,120 + 24,000) 1,195,120 kronor eller i avrundat tal 1,195,000 kronor, vilket belopp anstalten med hänsyn till behovet av medel för oförutsedda utgifter ansett böra höjas till 1,200,000 kronor. Anstalten har därför hemställt om medgivande att få överskrida anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal med (1,200,000—1,180,000) 20,000 kronor.

Den ökning, som under den senaste tiden inträtt i riksförsäkringsanstaltens arbetsbörda, har, såsom framgår av anstaltens framställning, nödgat anstalten

att något förstärka sin tillfälliga personal samt dessutom i stor utsträckning låta personalen arbeta på övertid. Därtill kommer, att de nyligen utfärdade författningarna rörande försäkring för olycksfall i arbete av vissa tjänstepliktiga medfört nya arbetsuppgifter för anstalten, vilka nödvändiggöra en ytterligare förstärkning av anstaltens arbetskrafter. Mot de beräkningar, som i sistberörda hänseende framlagts i anstaltens skrivelse den 9 april 1943, har jag icke annat att erinra än att den befattningshavare, som enligt anstaltens förslag skulle erhålla avlöning enligt lönegraden Eo 20, högst torde böra placeras i lönegraden Eo 18.

Väsentligen på grund av nu angivna omständigheter torde det bliva nödvändigt att för innevarande budgetår medgiva ett överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Det belopp, varmed överskridande behöver ske, torde i överensstämmelse med anstaltens beräkningar böra uppskattas till 20,000 kronor. Jag får därför tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas till att den ifrågakvarande posten får överskridas med högst sistnämnda belopp.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den i avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 20,000 kronor.

2:o) Länsstyrelserna: Avlöningar. Den 19 juni 1942 fastställde Kungl. Maj:t avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43. Staten upptager bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken är uppdelad på en delpost till bokföringsgranskare, varom här icke är fråga, och en delpost till annan personal å 2,625,000 kronor.

Den 30 juni 1942 fördelade Kungl. Maj:t nämnda belopp mellan de olika länsstyrelserna, därvid landskanslierna sammanlagt erhöles 1,146,800 kronor och landskontoren 1,478,200 kronor.

Samtidigt förklarade Kungl. Maj:t, att det för varje länsstyrelse angivna sammanlagda beloppet icke finge av länsstyrelsen överskridas för avlöande av den personal, som avsåges för mera stadigvarande uppgifter — vartill bestyret med omsättningsskatten borde räknas — utan att Kungl. Maj:t därtill på förhand lämnat medgivande.

Vidare föreskrev Kungl. Maj:t, att de utgifter, som under budgetåret 1942/43 kunde komma att göras med stöd av de av Kungl. Maj:t i beslut den 1 september 1939 och i 18 § kungörelsen den 27 oktober 1939, nr 777, givna bemyndigandena att anställa extra tjänstemän vid länsstyrelserna för den s. k. administrativa försvarsberedskapen, skulle tills vidare redovisas under särskild rubrik under anslagsposten. Kungl. Maj:t förklarade sig vilja

framdeles meddela beslut om sättet för täckande av utgifter, som under budgetåret orsakades av ifrågavarande personalförstärkning.

Den 15 januari 1943 hava länsstyrelserna anmodats att till socialdepartementet inkomma med uppgift angående utgifterna under tiden 1 juli 1942—31 januari 1943 å landskanslierna, respektive landskontoren från den under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till annan personal än bokföringsgranskare, därvid utgifterna för övertidersättningar samt de utgifter, som gjorts med stöd av de genom förenämnda Kungl. Maj:ts beslut och kungörelse givna bemyndigandena att anställa extra tjänstemän, skulle var för sig särskilt angivas. Samtidigt hava länsstyrelserna anmodats att verkställa en beräkning av de belopp, som med iakttagande av all möjlig sparsamhet ansåges komma att för återstående del av budgetåret åtgå till de med ifrågavarande delpost avsedda ändamålen fränsett avlöning till den med stöd av berörda beslut och kungörelse anställda extra personalen.

Med särskilda skrivelser hava *länsstyrelserna* i anledning härav överlämnat begärda uppgifter och beräkningar. En sammanställning av de inkomna uppgifterna ger vid handen, att — med bortseende från utgifterna för avlönande av sistnämnda tillfälligt anställda personal men med inräknande av utbetald övertidersättning — för avlöning av andra icke-ordinarie befattningshavare än bokföringsgranskare för tiden 1 juli 1942—31 januari 1943 utanordnats sammanlagt i runt tal 1,556,600 kronor, varav 670,800 kronor komma på landskanslierna och 885,800 kronor på landskontoren. Det av rådande krisförhållanden påkallade anställandet av extra personal vid länsstyrelserna har under samma tidrymd medfört en ytterligare total utgift av omkring 260,800 kronor. Detta belopp fördelar sig med omkring 168,300 kronor på landskanslierna och med omkring 92,500 kronor på landskontoren.

Vidare hava länsstyrelserna beräknat kostnaderna för avlöning och övertidersättning åt för mera ordinära uppgifter avsedd personal under tiden 1 februari—30 juni 1943 till ett belopp av sammanlagt omkring 1,195,800 kronor, varav 497,400 kronor för landskanslierna och 698,400 kronor för landskontoren. I fråga om de av länsstyrelserna gjorda närmare beräkningarna får jag hänvisa till handlingarna i ärendet.

Under de senaste åren hava stora krav ställts på länsstyrelserna dels i samband med den administrativa försvarsberedskapen, dels ock på grund av den stegring, som ägt rum i länsstyrelsernas mera ordinära arbetsuppgifter. Som följd härav har en betydande utökning av länsstyrelsernas icke-ordinarie arbetskrafter måst företagas. För ettvarvt av budgetåren 1939/40, 1940/41 och 1941/42 har för den skull medgivits en förstärkning av de anslagsmedel, som enligt för länsstyrelserna fastställd stat anvisats till avlöningar till den icke-ordinarie personalen. De anförda siffrorna giva vid handen, att ett överskridande måste medgivas även för innevarande budgetår.

Kostnaderna för avlöning av den icke-ordinarie personalen för de mera

ordinära uppgifterna hava under innevarande budgetår intill den 1 februari 1943 uppgått till 1,556,600 kronor. Den extra krispersonalens avlöning har samtidigt dragit en kostnad av i runt tal 260,800 kronor.

Mot länsstyrelsernas beräkningar i fråga om medelsbehovet för avlöningar under tiden 1 februari — 30 juni 1943 åt den för mera stadigvarande uppgifter avsedda icke-ordinarie personalen synes icke något vara att erinra. Jag beräknar alltså för ändamålet ett belopp av 1,195,800 kronor. Vad den för den administrativa försvarsberedskapen avsedda personalen beträffar torde man kunna räkna med att dylik personal för sistnämnda tid skall bliva erforderlig i ungefärligen samma omfattning som under den förra delen av budgetåret. Under sådana förhållanden kommer kostnaden härför att uppgå till i runt tal 186,000 kronor.

Då ifrågasvarande delpost såsom nämnts är i gällande avlöningsstat upptagen till 2,625,000 kronor och enligt här gjorda kalkyler medelsbehovet för ändamålet skulle komma att uppgå till (1,556,600 + 260,800 + 1,195,800 + 186,000) 3,199,200 kronor, är att räkna med att posten måste överskridas med (3,199,200 — 2,625,000) 574,200 kronor eller i avrundat tal 575,000 kronor.

Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den i avlöningsstaten för länsstyrelserna under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till annan personal än bokföringsgranskare må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 575,000 kronor.

3:o) Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar. Den 24 april 1942 har Kungl. Maj:t fastställt av riksdagen godkänd avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43. Staten upptager bland annat en anslagspost till avlöningar till icke-ordinarie personal å 1,800,000 kronor.

Sagda anslagspost är avsedd för avlöande av dels extra ordinarie tjänstemän — landsfiskalsassistenter och extra ordinarie skrivbiträden — dels ock sådana tillfälliga befattningshavare och andra tillfälliga arbetsbiträden i landsfiskalsdistrikten, vilka erfordras för fullgörande av mera stadigvarande arbetsuppgifter.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 28 juni 1941 bestämt antalet extra ordinarie tjänster i de olika landsfiskalsdistrikten och därefter genom särskilda beslut medgivit, att ytterligare sådana tjänster finge inrättas i vissa distrikt.

Den 30 juni 1942 har Kungl. Maj:t anvisat medel till avlöande under budgetåret 1942/43 av omförmäld tillfällig biträdes hjälp i landsfiskalsdistrikten. I samband härmed har Kungl. Maj:t föreskrivit, att de utgifter, som under budgetåret 1942/43 kunde komma att göras med stöd av de av Kungl. Maj:t i beslut den 8 september 1939 och i 18 § kungörelsen den 27 oktober 1939, nr 777, givna bemyndigandena att anställa extra landsfiskaler och tjänste-

biträden hos landsfiskalerna för den s. k. administrativa försvarsberedskapen skulle tills vidare redovisas under särskild rubrik under ifrågavarande anslagspost. Kungl. Maj:t har förklarat sig framdeles vilja meddela beslut om sättet för täckande av utgifter, som under budgetåret orsakades av ifrågavarande personalförstärkning.

På anmodan hava *länsstyrelserna* inkommit med vissa uppgifter angående utgifterna under anslagsposten till icke-ordinarie personal. En sammanställning av uppgifterna ger vid handen, att utgifterna för avlöning av icke-ordinarie personal, avsedd för fullgörande av stadigvarande arbetsuppgifter, för tiden 1 juli 1942—31 januari 1943 uppgått till omkring 1,221,300 kronor, medan utgifterna för avlöning av personal, som anstälts på grund av rådande krisförhållanden, under samma tid uppgått till omkring 78,500 kronor. Länsstyrelserna hava vidare för tiden 1 februari—30 juni 1943 beräknat kostnaderna för avlöning åt den för mera ordinära uppgifter avsedda personalen till omkring 857,200 kronor.

Enligt länsstyrelsernas beräkningar skulle för budgetåret 1942/43 utgif- *Departements-*
terna för avlöningar till den icke-ordinarie personal hos landsfiskalerna, som *chefen.*
erfordras för mera stadigvarande arbetsuppgifter, uppgå till (1,221,300 + 857,200) 2,078,500 kronor. Mot dessa beräkningar har jag i och för sig icke något att erinra. Sistnämnda belopp överstiger emellertid avsevärt det belopp, som för ändamålet upptagits i gällande avlöningsstat. Anledningen härtill är flerfaldig. Sälunda har vid beräkningen av ifrågavarande anslagspost hänsyn icke kunnat tagas till senare meddelade beslut, varigenom Kungl. Maj:t medgivit, att ett betydande antal landsfiskalsassistenter och hos landsfiskaler anställda extra ordinarie skrivbiträden skulle äga tillgodoräkna viss tjänstetid för placering i lönehänseende. Då dessa beslut i flertalet fall givits tillämpning från den 1 oktober 1941 och meddelats å sådan tid, att av besluten omedelbart föranledda utbetalningar icke kunnat verkställas förrän efter den 1 juli 1942, har anslagsposten för innevarande budgetår — enligt inhämtade upplysningar — kommit att belastas med utgifter, som avse budgetåret 1941/42, till ett sammanlagt belopp av 54,500 kronor. I den mån kostnader av förevarande slag hänföra sig till löpande budgetår kunna de beräknas till 80,000 kronor. — Av övriga anledningar till det beräknade överskridandet av förevarande anslagspost må framhållas, att ett flertal landsfiskaltjänster under budgetåret på grund av vakans eller innehavarens tjänstledighet för offentligt uppdrag eller sjukdom längre tid uppehållits av landsfiskalsassistenter. På assistenttjänsterna hava såsom vikarier förordnats manliga skrivbiträden, vilkas befattningar i sin tur uppehållits av tillfälligt anställd personal. Den härav föranledda merbelastningen å anslagsposten, vilken torde kunna uppskattas till cirka 50,000 kronor, motsvaras emellertid av en minskad belastning å den i avlöningsstaten upptagna anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän. Vidare hava ett 80-tal landsfiskalsassistenter enligt Kungl. Maj:ts bestämmande deltagit i de förkortade polischefskurser för landsfiskalsaspiranter, som under

budgetåret anordnats vid statens polisskola. Då varje sådan kurs omfattat nio veckor, hava vikarier för de landsfiskalsassistenter som bevisat kurserna måst förordnas. Såsom vikarier hava i allmänhet manliga skrivbiträden tjänstgjort, vilka å sina tjänster ersatts med tillfälliga befattningshavare. Härav föranledd kostnadsökning beräknas till 50,000 kronor. Merutgifter till ett sammanlagt belopp av cirka 25,000 kronor hava uppkommit därigenom, att vissa assistenter och extra ordinarie skrivbiträden under budgetåret fullgjort militärtjänst och vikarier för dem måst förordnas. Slutligen har Kungl. Maj:t beträffande några landsfiskalsdistrikt medgivit, att ytterligare en extra ordinarie tjänsteman finge anställas eller att ett skrivbiträde finge utbytas mot en landsfiskalsassistent.

De hithörande avlöningskostnader, som sammanhånga med den administrativa försvarsberedskapen, hava — såsom framgår av det föregående — för tiden 1 juli 1942—31 januari 1943 uppgått till 78,500 kronor. Då dylik personal på grund av särskilda förhållanden inom Västernorrlands län torde för tiden 1 februari—30 juni 1943 erfordras i större omfattning än under de närmast föregående månaderna, beräknar jag kostnaderna för sagda femmånadersperiod till omkring 68,000 kronor. Den sammanlagda kostnaden för avlöning till berörda personal för hela budgetåret 1942/43 skulle alltså bliva 146,500 kronor. Även denna kostnad synes lämpligen böra bestridas från nu ifrågavarande anslagspost, vars belastning i följd därav kan uppskattas till (2,078,500 + 146,500) 2,225,000 kronor.

Då anslagsposten i staten är upptagen till 1,800,000 kronor, föreligger alltså ett behov av att överskrida posten med högst 425,000 kronor. Riksdagens medgivande till ett sådant överskridande torde böra inhämtas.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den i avlöningsstaten för landsfiskalerna m. fl. upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 425,000 kronor.

4:o) Poliskåren i Boden: Avlöningar. Den 30 juni 1942 fastställde Kungl. Maj:t av riksdagen godkänd avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas under tiden från och med den 1 oktober 1942 till och med den 30 juni 1943. Staten upptager bland annat en anslagspost till avlöningar till icke-ordinarie personal å 10,800 kronor.

I skrivelse den 20 mars 1943 har *polischefen i Boden* hemställt, att sagda anslagspost måtte förstärkas, samt till stöd härför anført följande.

Enligt fastställd personalförteckning består poliskåren i Boden av, förutom polischefen, 32 ordinarie polismän. Ordinarie befattningshavare vid förutvarande fästningspoliskåren i Boden äro emellertid skyldiga att tjänstgöra vid den civila poliskåren. De anses härvid uppehålla ett motsvarande antal av de i personalförteckningen för sistnämnda poliskår upptagna befattningarna, vilka under tiden skola hållas vakanta. När poliskåren i Boden den 1 oktober 1942 började sin verksamhet, voro icke 32 ordinarie polismän i tjänstgöring vid kåren. 10 befattningshavare vid fästningspoliskåren hade redan före

nämnda dag hemställt om rätt att avgå med förtidspension i avsikt att söka militära arvodesbefattningar. Tre av dessa befattningshavare åtnjöto under en del av oktober månad 1942 tjänstledighet med C-avdrag för att kunna upphålla de arvodesbefattningar, de ämnade söka. Samtliga 10 befattningshavare erhöilo avsked från och med den 1 november 1942. Atta av de sålunda ledigblivna tjänsterna återbesattes den 1 december 1942 och en den 1 mars 1943, medan den återstående befattningen ännu icke är tillsatt.

Av de ordinarie befattningshavarna vid kåren har en överkonstapel (kriminalöverkonstapeln) varit tjänstledig med C-avdrag under tiden 1 oktober—31 december 1942, då han erhöil avsked. Denna överkonstapelstjänst återbesattes den 1 mars 1943.

Utöver dessa vakanser hava tjänstledigheter för militärtjänstgöring med föreskrivna löneavdrag i stor utsträckning förekommit och förekomma alltjämt, varjämte i två fall längre tjänstledigheter för sjukdom beviljats.

På grund av anförda förhållanden har, för att icke kåren åvilande tjänstgöringsskyldigheter skulle eftersättas, extra personal måst anställas i sådan omfattning, att de under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal anvisade medlen redan förbrukats. Däremot hava å de i avlöningsstaten upptagna anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till rörligt tillägg uppkommit besparingar å sammanlagt 16,600 kronor.

Polischefen anhåller, att till avlöning av icke-ordinarie befattningshavare vid poliskåren i Boden måtte för innevarande budgetår anvisas ytterligare ett belopp av 11,500 kronor. Härav äro 2,750 kronor avsedda för avlöningar för februari månad 1943 till vakansvikarie å kriminalöverkonstapelstjänsten samt till åtta extra polismän, 8,560 kronor för avlöningar under mars—juni månader 1943 till sju extra polismän samt 190 kronor för vikariatsersättningar. Vid beräkningen förutsattes, att den då vakanta ordinarie konstapelsbefattningen skulle bliva tillsatt under april månad 1943 och att tre ordinarie polismän, vilka i egenskap av reservunderofficerare vore inkallade till militärtjänstgöring, icke komme att återinträda i tjänst förrän efter den 1 juli 1943.

I nämnda skrivelse framhåller polischefen vidare, att den under poliskårens i Boden hittillsvarande verksamhet vunna erfarenheten utvisade, att kårens personal vore för knappt tilltagen, åtminstone för fullgörande av de under rådande utomordentliga förhållanden kåren åliggande uppgifterna. Polischefen hemställer därför ytterligare, att möjlighet till personalförstärkning måtte öppnas därigenom, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal för budgetåret 1943/44 höjdes från i årets statsverksproposition beräknade 14,400 kronor till 31,980 kronor.

Länstyrelsen och landsfogden i Norrbottens län samt statspolisintendenten hava i avgivna utlåtanden tillstyrkt av polischefen gjorda framställningar. Landsfogden föreslår därvid viss ytterligare utökning av den vid poliskåren i Boden under nästföljande budgetår anställda icke-ordinarie personalen i förhållande till vad polischefen därom hemställt.

Mot polischefens hemställan, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal för innevarande budgetår måtte få överskridas med 11,500 kronor, synes intet vara att erinra.

Departements-
chefen.

Vad angår av polischefen föreslagen höjning av den för nästföljande bud-

getår avsedda anslagsposten till samma ändamål får jag erinra om att denna fråga behandlats i årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, punkten 189. Ett av polischefen väckt förslag av enahanda innehåll, vilket då förelåg till behandling, fann jag böra avstyrka med den motiveringen, att under den korta tid, som förflutit sedan poliskåren i Boden inrättades, tillräcklig erfarenhet beträffande poliskårens organisation icke kunde hava vunnits. Samma skäl synes mig böra föranleda, att man alltjämt ställer sig avvaktande till förslaget att genomföra en förstärkning av poliskårens arbetskrafter. Därest det emellertid på grund av krisläget eller andra särskilda förhållanden skulle visa sig oundgängligen nödvändigt att extra befattningshavare under nästa budgetår anställas i sådan omfattning, att de under förevarande anslagspost anvisade medlen icke komma att förslå för deras avlöning, torde frågan om överskridande av posten få underställas riksdagens prövning.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den anslagspost, som i den för tiden 1 oktober 1942—30 juni 1943 fastställda avlöningsstaten för poliskåren i Boden upptagits till avlöningar till icke-ordinarie personal, må överskridas med högst 11,500 kronor.

5:o) Luftskyddsinspektionen: Avlöningar. Den 12 juni 1942 fastställde Kungl. Maj:t avlöningsstat för luftskyddsinspektionen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43. I staten finnes bland annat upptagen en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 132,000 kronor.

I skrivelse den 20 april 1943 har *luftskyddsinspektionen* upplyst, att en icke beräknad belastning å anslagsposten av cirka 1,500 kronor uppkommit därigenom, att vikarier måst anställas för personal, som åtnjutit tjänstledighet för sjukdom eller havandeskap. Vidare hade inspektionen funnit nödvändigt att för telefonvakthållning anställa ett antal f. d. rikstelefonister, vilka — två åt gången — nattetid vore förlagda i inspektionens lokaler. Med hänsyn till tidsläget räknade inspektionen med att sådan vakthållning skulle bliva erforderlig även under återstoden av innevarande budgetår. Den av vakthållningen föranledda kostnaden, vartill hänsyn icke tagits vid anslagspostens beräkning, uppginge till ungefär 4,200 kronor. Med anledning härav hemställer inspektionen, att posten måtte förstärkas med (1,500 + 4,200) 5,700 kronor.

*Departements-
chefen.*

Genom den i luftskyddsinspektionens skrivelse omförmälda telefonvakthållningen kan meddelande angående fjärralarmering eller order om beredskapslarm expedieras med erforderlig snabbhet. Anställandet av den för vakthållningen erforderliga personalen synes därför få betraktas som en välbetänkt beredskapsåtgärd.

Då vid beräkningen av ifrågavarande anslagspost hänsyn icke tagits till vare sig kostnaden för sådan vakthållning eller den merkostnad, som föranletts av att viss personal varit tjänstledig på grund av sjukdom

eller havandeskap, och då någon begränsning av utgifterna för övriga ändamål, som skola tillgodoses från anslagsposten, icke torde vara möjlig, biträder jag luftskyddsinspektionens hemställan, att posten måtte förstärkas med ett mot sagda kostnader svarande belopp eller 5,700 kronor.

På grund av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den i avlöningsstaten för luftskyddsinspektionen upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1942/43 överskridas med högst 5,700 kronor.

Med bifall till vad chefen för socialdepartementet sålunda under punkterna 1:o)—5:o) hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.
